

Prelude

Alhoewel de autoriteiten in België niet geloofden dat de neutraliteit die het land sinds zijn onafhankelijkheid verworven had geschonden zou worden, werd in 1913 toch onder invloed van de internationale bewapeningswedloop de algemene dienstplicht ingevoerd. Het Belgische leger was niet zeer groot: aan de vooravond van de Duitse inval op 4 augustus 1914 telde het 200.000 manschappen¹. De brutale inval van de vijand sloeg de bevolking met ontzetting. De beschietingen, de gewonden, de vluchtelingen en de algemene verwarring van de eerste oorlogsdagen bleven voor veel bewoners onvergetelijk in het geheugen gegrift. De doortocht naar de Franse grens verliep razend snel. Voor het eerst pasten de Duitsers de tactiek van de korte bewegingsoorlog toe. Die werd al in november tot stilstand gebracht door de onderwaterzetting van de IJzervlakte. België bleef gedurende vier jaar verdeeld in een groot stuk bezet en een klein

stukje vrij gebied. Door die scheiding zal de Belgische vrouw het oorlogsgebeuren op een totaal verschillende manier beleven. In het bezette deel van België bleven de vrouwen niet passief toezien. Ze zetten zich in voor het voortbestaan van hun familie en henzelf, zij organiseerden zich om de nood van de burgerbevolking en de Belgische soldaten op doortocht te lenigen. Ze engageerden zich in de verpleging en trachtten door allerlei middelen in contact te blijven met de afwezige echtgenoten, verloofdes en zonen. Heel dikwijls kwamen zij op die manier in het verzet terecht. Hun patriottisme dreef hen tot daden van uiterste zelfopoffering waardoor zij in het beste geval terecht kwamen in Duitse kampen en gevangenissen. In het vrije België en in ballingschap in de geallieerde landen werden zij in de oorlogsindustrie ingeschakeld.

Voor- en achterkaft:
Fotomontage "Vader aan
het front - Moeder aan het
thuisfront" (1914-1918).
*(postkaart verzameling Demerre-
Verheeke, Kalken)*